

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců Mgr. Ondřeje Mrákoty a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobce: **Stop genocidě**, se sídlem Praha, Hlubočepská 85/64, zastoupeného Mgr. Stanislavem Hykyšem, advokátem se sídlem Pardubice, Zelená 267, proti žalovanému: **Městský úřad Chrastava**, se sídlem Chrastava, náměstí 1. máje 1, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci ze dne 9. 6. 2014, č. j. 64 A 1/2014 - 56,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá**.
- II.** Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Vymezení věci

Rozhodnutím ze dne 14. 5. 2014, zn. 3756/2014, žalovaný zakázal žalobci (dále jen „stěžovatel“) uskutečnit shromáždění „*Demonstrace za zastavení umělých potrátů*“ ohlášené na dny 23. a 26. 5. 2014 na náměstí 1. máje v Chrastavě od 11 do 17 hodin, a to dle § 10 odst. 1 písm. a), b) a c) a § 10 odst. 2 písm. a) zákona č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o právu shromažďovacím“).

Součástí správního spisu, který žalovaný soudu předložil, byly fotografie zachycující obsah stěžovatelem užívaných informačních panelů, vyjádření ředitele Základní školy na náměstí 1. máje v Chrastavě a CD zachycující průběh a rozpuštění shromáždění stěžovatele konaného dne 23. 4. 2014, na které odkazovalo i žalovaným vydané rozhodnutí o zákazu shromáždění.

Žalovaný v rozhodnutí o zákazu shromáždění dospěl k závěru, že stěžovatelem používané panely svým drastickým a zkreslujícím vyobrazením směřují k rozněcování nenávisti, jsou hrubě neslušné a stavějí nacismus na roveň činnosti, která je v českém právním řádu legální (potraty). Na náměstí 1. máje nadto sídlí hlavní budova základní školy s žáky ve věku od 6 do 15 let. Je přitom prakticky i právně nemožné zabránit těmto dětem vstup do veřejného prostoru na náměstí, kde jsou zvyklé se pohybovat. Drastičnost panelů může ohrozit jejich duševní zdraví. Náměstí je pak taktéž velmi oblíbeno seniory, kteří můžou být obsahem panelů také ohroženi. Dále žalovaný uvedl, že ze strany stěžovatele jde o zneužití zákona o právu shromažďovacím, neboť ve skutečnosti se o žádné shromáždění nejedná, ale jde o výstavu extremistických vyobrazení, které připomínají sektářský fanatismus.

II.

Napadený rozsudek krajského soudu

Stěžovatel podal proti rozhodnutí žalovaného správní žalobu ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci (dále jen „krajský soud“), který ji rozsudkem ze dne 9. 6. 2014, č. j. 64 A 1/2014 - 56, podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítl.

Krajský soud v napadeném rozsudku uvedl, že si je vědom skutečnosti, že demokracie musí být připravena i ke konfrontaci s menšinovými názory, a to i na otázky kontroverzní, svou podstatou emoce vzbuzující, u nichž nelze najít plný společenský konsenzus. Takovou otázkou je bezesporu i otázka umělého přerušování těhotenství. Nicméně je nutné zvážit, zda způsob vedení oznámeného shromáždění zároveň nezasahuje do práv jiných osob, když právě zásah do práv jiných osob je zákonným důvodem pro ingerenci příslušného úřadu do práva shromažďovacího.

Ačkoliv stěžovatel nehodlal své panely umístit přímo před základní školu, nýbrž naproti do parku na náměstí 1. máje, jde o místo v těsném sousedství základní školy, kde jsou děti ve věku 6 až 15 let dle zkušeností žalovaného zvyklé se po vyučování pohybovat a kudy také mohou chodit do budovy školní jídelny. Ze zakreslení umístění informačních panelů přitom plyne, že by byly viditelné z průchozích míst náměstí, kudy děti prochází. Spíše billboardová kampaň než shromáždění bezesporu mohla tyto děti konfrontovat s otázkou umělého přerušování těhotenství způsobem nepřiměřeným jejich věku.

Stranou nelze dle krajského soudu ponechat ani práva rodičů těchto dětí, kteří mají právo seznámit svoje děti s problematikou umělého přerušování těhotenství ve shodě s vlastním náboženským či filozofickým přesvědčením a vlastní formou. Při předmětném shromáždění by rodiče neměli reálnou možnost děti ochránit před nepříznivými dopady vystavovaných panelů na jejich psychiku.

Podle krajského soudu si i stěžovatel byl vědom drastického vyobrazení na informačních panelech a jejich možného negativního působení na děti mladší 15 let. Sám v oznámení o konání shromáždění žalovaného žádal, aby dětem mladším 15 let zakázal prohlídku panelů a považoval za nutné instalovat varovné cedule. Tento postup však nelze označit za takové opatření, které by mohlo odvrátit zákaz shromáždění. Právní úprava obsažená v zákoně o právu shromažďovacím ingerence veřejné moci takovýmto způsobem nepředpokládá.

Ani umístění varovných panelů dle krajského soudu nejsou opatřením způsobitelným zajistit, aby do zásahu do práv dětí, potažmo jejich rodičů, nedošlo. Takový varovný panel spíše pozornost mladších dětí upoutá a vyvolá v nich zvědavost zhlédnout to, co je jim zakazováno. Ustanovení § 6 odst. 1 zákona o právu shromažďovacím pak dle názoru krajského soudu svým systematickým zařazením směřuje k pomoci příslušného úřadu oznámené shromáždění svolat. Jinak je organizace a zajištění řádného průběhu shromáždění věcí svolavatele a jím povolaných

pokračování

pořadatelů, když ochrana státu směřuje k ochraně shromáždění před rušením (§ 6 odst. 3 zákona o právu shromažďovacím) a k zajištění pokojného výkonu práva shromažďovacího (§ 6 odst. 6 zákona o právu shromažďovacím).

Shromáždění, jehož součástí je užití panelů výše popsaného obsahu v místech přístupných dětem, současně též naplňuje i znaky shromáždění, na kterém by mohlo dojít k hrubé neslušnosti ve smyslu ustanovení § 10 odst. 1 písm. b) zákona o právu shromažďovacím. Za hrubou neslušnost je třeba považovat zacílení shromáždění s popsanými panely vůči dětem ve věku 6 až 15 let; pravidla slušnosti vycházejí z nutnosti zvýšené ochrany dětí, zákazu jejich indoktrinace a také z toho, že děti bývají společností všeobecně vnímány jako její nejzranitelnější část.

Krajský soud dále doplnil, že naplnění pojmu hrubé neslušnosti zdůrazňuje skutečnost, že náměstí 1. máje v Chrastavě, na které stěžovatel svolal shromáždění proti potratům, jež srovnával s genocidou, praktikami národního socialismu či formami domácího násilí, je využíváno k relaxaci i seniory. Zacílení shromáždění vůči této skupině osob pak rovněž představuje hrubou neslušnost ve smyslu výše uvedeného § 10 odst. 1 písm. b) zákona o právu shromažďovacím.

III.

Kasační stížnost

Stěžovatel napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodů, jež podřadil pod ust. § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

Namítl, že krajský soud se v napadeném rozsudku zcela nesprávně a formalisticky odvolal na své předchozí rozhodnutí a předchozí rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, ačkoliv se jednalo o případy, které se odehrály za jiných časových a místních podmínek. Na rozdíl od posuzovaných případů stěžovatel nyní učinil veškerá možná opatření k tomu, aby malé děti nebyly s uvedenými panely konfrontovány.

Stěžovatel jednoznačně v oznámení shromáždění uvedl, že panely budou umístěny nikoliv před základní školou, a rovněž uvedl to, že zobrazení panelů bude opačným směrem, než základní škola. Rovněž výslovně požádal, aby žalovaný zakázal prohlídku panelů osobám mladším 15 let. Stěžovatel tedy učinil jako svolavatel veškerá opatření k tomu, aby adresáty projevu nebyly menší děti či osoby, u kterých by bylo z jiného specifického důvodu možno očekávat, že zvolená forma sdělení u nich vyvolá pohoršení, které nebudou schopny patřičně mentálně zpracovat.

Žalovaný byl povinen dle možností a okolností poskytnout stěžovateli k jeho žádosti pomoc; disponuje např. 5 členným sborem městské policie, byl tedy povinen místo konání shromáždění zajistit tak, aby osoby mladší 15 let byly upozorněny na to, že panely nejsou vhodné k tomu, aby byly jimi zhlédnuty. Nesprávný je v této souvislosti závěr krajského soudu, že tato žádost o součinnost vůči žalovanému a tomu odpovídající povinnost žalovaného zákonným způsobem stěžovateli pomoci, nespadá pod poskytnutí ochrany shromáždění před rušením a k zajištění pokojného výkonu práva shromažďovacího podle § 6 odst. 3 a 6 zákona o právu shromažďovacím.

Závěr krajského soudu, že stěžovatel hodlal informační panely umístit na místo v těsném sousedství základní školy, je nesprávný. Podle situačního plánu na ortofotomapě měly být panely umístěny obrácenou stranou od místa, kde se škola nachází, a navíc cca 40 m od této základní školy. Plocha náměstí 1. máje v Chrastavě pak čítá cca až 4000 m², což žalovaný zamlčel. Navíc se prokazatelně jedná o prostor členitý a střed náměstí je osázen stromy. Tyto okolnosti vylučují, že běžnými adresáty projevu by byly menší děti či osoby, u kterých by bylo z jiného důvodu možno

očekávat, že zvolená forma sdělení u nich vyvolá pohoršení, které nebudou schopny zpracovat. Konání shromáždění na veřejném prostranství přitom s sebou z povahy věci nese Listinou základních práv a svobod aprobovaný důsledek, že po nezbytnou dobu konání shromáždění dotčené veřejné prostranství nemůže být v obvyklém režimu, jak je tomu v době, kdy se shromáždění nekoná.

Stěžovatel dále namítl, že pojem „senior“ je zcela vágní. Přesto ho krajský soud použil jako důvod pro to, aby mohlo být ohlášené shromáždění zakázáno. Umělé přerušování těhotenství je na území České republiky legální od roku 1957. Do této doby bylo považováno a prezentováno jako nezákonný, kriminální a patologický jev; tedy zjevně v době, kdy dnešní „senioři“ dospívali.

Závěrem stěžovatel uvedl, že ne každé shromáždění s předmětnými informačními panely může být zakázáno, neboť nelze opomíjet, že tyto informační panely stěžovatel použil k demonstraci a k vizuálnímu šokování v rámci své přesvědčovací kampaně, v níž vyjadřoval vyhraněný odpor k umělému ukončení těhotenství. Z jeho pohledu měly tyto výrazové prostředky upozornit na to, že umělé ukončení těhotenství je svým způsobem násilné usmrcování lidí; stejné jako v řadě jiných hrůzných případů politických či etnických masových vraždění, které jsou společností odsuzovány, zatímco umělé ukončení těhotenství je legální. Jeho přesvědčení je legitimním názorem, který má právo hlásat a k jehož propagaci může užít i velmi provokativních metod. Stěžovatel přitom zároveň učinil vše pro to, aby adresáty předmětného projevu nebyly menší děti či osoby, u nichž by bylo z jiného specifického důvodu možno očekávat, že zvolená forma sdělení u nich vyvolá pohoršení, které nebudou schopny patřičně mentálně zpracovat.

IV.

Vyjádření žalovaného

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že se k žalobě stěžovatele vyjádřil v řízení před krajským soudem a v tomto vyjádření uvedené důvody v plném rozsahu trvají.

Nad důvody uvedené ve vyjádření ke krajskému soudu uvedl, že to, aby předmětné panely viděly děti, je přímo podstatou výstav stěžovatele. Jinak by stěžovatel chtěl uspořádat svoji výstavu v místě, kde žádná škola není, či v den, kdy neprobíhá školní vyučování. O takové dny nicméně stěžovatel neprojevuje nejmenší zájem. Jeho zájmem jsou gymnázia a nyní i základní školy s dětmi od 6 let.

Stěžovatel zneužívá samu podstatu shromažďovacího práva. V jeho případě se totiž podle názoru žalovaného vůbec nejedná o shromáždění, nýbrž o výstavu. Případná výstava by musela být v uzavřeném prostoru a především v prostoru, kam by mohli chodit pouze ti, kteří by takovouto výstavu chtěli vidět, zatímco takto může stěžovatel pohled na své panely vnucovat rovněž lidem, kteří o ně nestojí. Výstavy o 1 až 3 pořadatelích shromážděním nejsou a pod režim zákon o právu shromažďovacím nespádají.

V.

Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

Stěžovatel se kasační stížností podanou ve stanovené lhůtě (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) domáhal přezkumu rozhodnutí krajského soudu, které vzešlo z řízení, jehož byl účastníkem (§ 102 s. ř. s.), jeho kasační stížnost splňuje zákonné náležitosti (§ 106 odst. 1 s. ř. s.) a je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

pokračování

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ust. § 109 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatňoval stěžovatel ve svém podání. Dospěl k závěru, že jeho kasační stížnost není důvodná.

V. A.

Aplikovatelný právní rámec

Čl. 4 odst. 4 Listiny základních práv a svobod¹

(4) Při používání ustanovení o mezích základních práv a svobod musí být šetřeno jejich podstaty a smyslu. Taková omezení nesmějí být zneužívána k jiným účelům, než pro které byla stanovena.

Čl. 17 odst. 1 a 4 Listiny základních práv a svobod

(1) Svoboda projevu a právo na informace jsou zaručeny.

(4) Svobodu projevu a právo vyhledávat a šířit informace lze omezit zákonem, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti.

Čl. 19 Listiny základních práv a svobod

(1) Právo pokojně se shromažďovat je zaručeno.

(2) Toto právo lze omezit zákonem v případech shromáždění na veřejných místech, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, ochranu veřejného pořádku, zdraví, mravnosti, majetku nebo pro bezpečnost státu. Shromáždění však nesmí být podmíněno povolením orgánu veřejné správy.

Čl. 10 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod²

1. Každý má právo na svobodu projevu. Toto právo zahrnuje svobodu zastávat názory a přijímat a rozšiřovat informace nebo myšlenky bez zasahování státních orgánů a bez ohledu na hranice. Tento článek nebrání státům, aby vyžadovaly udělování povolení rozhlasovým, televizním nebo filmovým společnostem.

2. Výkon těchto svobod, protože zahrnuje i povinnosti a odpovědnost, může podléhat takovým formalitám, podmínkám, omezením nebo sankcím, které stanoví zákon a které jsou nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, územní celistvosti nebo veřejné bezpečnosti, ochrany pořádku a předcházení zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky, ochrany pověsti nebo práv jiných, zabránění úniku důvěrných informací nebo zachování autority a nestrannosti soudní moci.

Čl. 11 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod

1. Každý má právo na svobodu pokojného shromažďování a na svobodu sdružování se s jinými, včetně práva zakládat na obranu svých zájmů odbory nebo vstupovat do nich.

2. Na výkon těchto práv nemohou být uvalena žádná omezení kromě těch, která stanoví zákon, a která jsou nezbytná v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, ochrany pořádku

¹ Usnesení předsednictva ČNR č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky, ve znění pozdějších předpisů („Listina“).

² Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 209/1992 Sb., o vyhlášení Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod.

a předcházení zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných. Tento článek nebrání uvalení zákonných omezení na výkon těchto práv příslušníky ozbrojených sil, policie a státní správy.

Čl. 3 odst. 1 a 2 Úmluvy o právech dítěte³

1. Zájem dítěte musí být předním hlediskem při jakékoli činnosti týkající se dětí, ať už uskutečňované veřejnými nebo soukromými zařízeními sociální péče, soudy, správními nebo zákonodárnyými orgány.

2. Státy, které jsou smluvní stranou úmluvy, se zavazují zajistit dítěti takovou ochranu a péči, jaká je nezbytná pro jeho blaho, přičemž berou ohled na práva a povinnosti jeho rodičů, zákonných zástupců nebo jiných jednotlivců právně za něho odpovědných, a činí pro to všechna potřebná zákonodárná a správní opatření.

§ 1 odst. 1 a 2 zákona o právu shromažďovacím

(1) Občané mají právo pokojně se shromažďovat.

(2) Výkon tohoto práva slouží občanům k využívání svobody projevu a dalších ústavních práv a svobod, k výměně informací a názorů a k účasti na řešení veřejných a jiných společných záležitostí vyjádřením postojů a stanovisek.

§ 6 odst. 1 zákona o právu shromažďovacím

(1) Svolavatel je oprávněn činit všechna opatření ke svolání shromáždění. Zejména je oprávněn v souladu s oznámeným účelem shromáždění osobně či písemně nebo jinak zvát k účasti na něm. Svolavatel má též právo, aby pozvání na shromáždění bylo ve vhodném čase vyhlášeno místním rozhlásem. Úřad podle možností a okolností poskytuje svolavateli pomoc.

§ 10 odst. 1 zákona o právu shromažďovacím

(1) Úřad, jemuž bylo shromáždění oznámeno, je zakázá, jestliže by oznámený účel shromáždění směřoval k výzvě:

a) popírat nebo omezovat osobní, politická nebo jiná práva občanů pro jejich národnost, pohlaví, rasu, původ, politické nebo jiné smýšlení, náboženské vyznání a sociální postavení nebo k rozněcování nenávisti a nesnášenlivosti z těchto důvodů;

b) dopouštět se násilí nebo hrubé neslušnosti;

c) jinak porušovat ústavu a zákony.

V. B.

K nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku

V logice uspořádání kasačního přezkumu se musel soud nejprve zabývat námitkou mířící proti nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku. Z judikatury Ústavního soudu (nález ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, N 34/3 SbNU 257 či ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, N 85/8 SbNU 287; rozhodnutí Ústavního soudu jsou dostupná na nalus.usoud.cz) plyne, že jedním z požadavků vyplývajících z práva na spravedlivý proces a z principů právního státu je povinnost soudů svá rozhodnutí řádně odůvodnit. Z odůvodnění soudního rozhodnutí musí

³ Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 104/1991 Sb., o vyhlášení Úmluvy o právech dítěte.

pokračování

vyplývat vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé.

Také zdejší soud ve svojí rozhodovací praxi vyslovil, že není-li z odůvodnění napadeného rozsudku zřejmé, z jakých důvodů soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené, nutno pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.; zejména, jde-li o právní argumentaci, na níž je postaven základ žaloby. Soud, který se vypořádává s takovou argumentací, ji nemůže bez dalšího odmítnout, ale musí uvést, v čem její nesprávnost spočívá (rozsudek zdejšího soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, publ. pod č. 689/2005 Sb. NSS, a také rozsudek ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52; rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).

V daném případě je ovšem úvaha krajského soudu, která ho vedla k závěru o důvodnosti zákazu stěžovatelem svolaného shromáždění zřejmá. Krajský soud uvedl, proč považuje rozsudky vydané zdejším soudem v jiných řízeních stěžovatele za relevantní pro souzenou věc. Odkázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2012, č. j. 4 As 9/2012 - 29, ze dne 30. 10. 2012, č. j. 2 As 104/2012 - 35, publ. pod č. 2755/2013 Sb. NSS, či ze dne 16. 1. 2014, č. j. 2 As 79/2013 - 24, a uzavřel, že v případě kolize mezi shromažďovacím právem a zájmem na ochranu práv dítěte, je nutné upřednostnit druhé z uvedených. V dalším se zabýval specifiky shromáždění ohlášeného stěžovatelem a konstatoval, že jím navrhaná opatření nebyla s to zajistit efektivní ochranu dětí před zhlédnutím předmětných „*informačních*“ panelů.

Krajský soud se vypořádal se všemi námitkami stěžovatele. Podrobně zdůvodnil, z jakého důvodu nejsou tyto opodstatněné a proč není možné shromáždění konat v daný čas a na daném místě. Odůvodnění přezkoumávaného rozsudku nelze považovat za nedostatečné. Právě naopak, obsahuje detailní úvahy, které odpovídají na všechny námitky stěžovatele. Ostatně sám stěžovatel v kasační stížnosti neuvádí žádné konkrétní námitky, které nebyly vypořádány. Jiná je samozřejmě otázka správnosti právních úvah předestřených krajským soudem a vhodnosti použití argumentů plynoucích z jiných rozhodnutí zdejšího soudu. Posouzení této otázky spadá do rámce přezkumu podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., a nikoliv do rámce nepřezkoumatelnosti dle písm. d) uvedeného ustanovení. Přezkum eventuelních pochybení v právním posouzení věci tvoří obsah až následující části tohoto rozsudku.

V. C.

K důvodům zákazu shromáždění

Stěžovateli lze dát za pravdu potud, že ani jedno ze soudních řízení vedených Nejvyšším správním soudem o některém z jím ohlášených shromáždění se netýkalo zcela identické právní či skutkové situace. Řízení ve věci sp. zn. 7 As 48/2012 se vztahovalo k možnosti postihu stěžovatele za spáchání přestupku. Věci sp. zn. 2 As 86/2011, sp. zn. 2 As 104/2012 a sp. zn. 4 As 9/2012 pak odpovídaly na otázku zákonnosti rozpuštění probíhajícího shromáždění. Až řízení ve věci sp. zn. 2 As 79/2013 se podobá nyní posuzovanému případu, neboť také zde se jednalo o přezkum správního rozhodnutí o zákazu shromáždění. Přesto i toto vykazuje jisté odchylky od nyní dané věci. Podstatou argumentace předkládané stěžovatelem v probíhajícím řízení je totiž tvrzení, že učinil vše pro to, aby zamezil negativnímu vlivu vystavovaných panelů na děti navštěvující základní školu v blízkosti nám. 1. máje. Předmět rozhodovaného případu se tedy nachází v mírně odlišné rovině. Navzdory tomu zdejší soud neshledává žádný důvod nevycházet z posledně odkazovaných rozhodnutí minimálně jako z argumentačního základu pro posouzení námitek stěžovatele.

Právo pokojně se shromažďovat je zaručeno v čl. 19 odst. 1 Listiny. Toto právo lze podle odst. 2 tohoto ustanovení omezit zákonem v případech shromáždění na veřejných místech, „jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, ochranu veřejného pořádku, zdraví, mravnosti, majetku nebo pro bezpečnost státu.“ Obdobné ustanovení pak obsahuje čl. 11 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Limity shromažďovacího práva jsou dány v jeho druhém odstavci, podle kterého na výkon práv podle odst. 1 nemohou být uvalena žádná omezení kromě těch, jež stanoví „zákon, a která jsou nezbytná v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, ochrany pořádku a předcházení zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných.“

Při posuzování důvodnosti kasačních námitek ve smyslu ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. vyšel soud z toho, že skutkový stav byl v předchozím řízení zjištěn úplně a spolehlivě. Ze spisové dokumentace vyplývá, že panely, které měly být použity na shromáždění, barevně a v nadživotní velikosti zobrazovaly lidské plody a srovnávaly umělé přerušování těhotenství s hrůzami, které se udály v průběhu minulého století. „Informační panely“, jak je označuje sám stěžovatel, obsahovaly silně naturalistické obrazy obětí nacistického režimu, masových hrobů v bývalé Jugoslávii, torza těl obětí hladomoru v sovětských gulazích či dítě, které se stalo obětí etnického násilí ve Rwandě.

Jakkoli je obsah panelů šokující a krutý, jedná se o shromáždění, které v obecné rovině musí být společnost schopna strpět. Jak uvedl zdejší soud v rozsudku ze dne 31. 8. 2009, č. j. 8 As 7/2008 - 116: „[M]oderní demokracie představuje vládu většiny při respektování práv menšin a musí být připravena i ke konfrontaci s menšinovými názory, které jsou jí v daném okamžiku nepohodlné. Jakékoliv omezení politických práv, jako např. práva shromažďovacího, je třeba posuzovat s krajní obezřetností a nesmí vést ve svých důsledcích k postupnému rozdrobení shromažďovacího institutu a vytěsnění nepohodlné menšiny či názoru z veřejného prostoru a z veřejné debaty. Tato obezřetnost je přitom namísto nejen v obecné rovině, např. při přijímání zákonných úprav, ale i v každém jednotlivém případě, kdy se státní orgány zabývají aplikací této úpravy.“ Obdobně i Evropský soud pro lidská práva (dále jen „ESLP“) v rozsudku *Herri Batasuna a Batasuna proti Španělsku* (stížnosti č. 25803/04 a 25817/04) uvedl: „[N]ení demokracie bez pluralismu. Jedna ze základních vlastností demokracie spočívá [...] v možnosti debatovat prostřednictvím dialogu a bez uchylování se k násilí otázce nastolené rozličnými politickými názorovými proudy, a to i když působí rozruch či znepokojení. Demokracie je živena svobodou projevu. Proto se tato svoboda, zakotvená v článku 10, vztahuje – s výhradou odst. 2 – nejen na informace či myšlenky příznivě přijímané nebo považované za neškodné nebo bezvýznamné, ale i na ty, které zraňují, šokují nebo znepokojují.“ Za zmínku v této souvislosti stojí i náleží Ústavního soudu Slovenské republiky vydaný dne 2. 6. 2009, sp. zn. III. ÚS 42/09 (dostupný na www.concourt.sk), když ve vztahu k obsahově totožným panelům tento soud konstatoval: „[V]ýjevy na nich zobrazené obsahovaly nepochybně prvek násilí, což by mohlo v části veřejnosti vyvolávat negativní reakce anebo postoje. Zobrazené násilí však nebylo prezentováno samoúčelně, bylo zasazeno do rámce morálního kontextu a společenské diskuse o otázce interrupcí, na niž vyjadřoval stěžovatel svůj názor. Kontext, ve kterém byly tyto závěry prezentovány, jednoznačně vypovídá o odsuzování násilí páchaném na člověku, v žádném případě nepropaguje hrubé násilí ani nepředstavuje hrubé znencnění lidské důstojnosti či popírání lidských práv. [...] Ústavní soud nezjistil žádnou skutečnost, která by dostatečně rozumně umožňovala odůvodnit závěr, že informační panely prezentované stěžovatelem na veřejnosti v průběhu konání shromáždění obsahovaly komentované vizuální zobrazení v rozporu s elementárními principy morálky, etiky či lidské důstojnosti, případně, že by směřovaly ke pomíšování práv jiných z důvodu pohlaví, rasy, barvy pleti, jazyka, víry a náboženství, politického či jiného názoru, národného anebo sociálního původu, příslušnosti k národnosti anebo etnické skupině, majetku, rodu anebo jiného postavení. Naopak, vizuální zobrazení obhajovaly lidskou důstojnost před násilím jako takovým. Skutečnost, že stěžovatel prezentoval odlišný názor na společenskou přijatelnost umělého přerušování těhotenství, než je ta, ze které vychází právní úprava platná ve Slovenské republice a kterou pravděpodobně sdílí většina společnosti, neodůvodňuje zásah do svobody projevu. Forma a obsah uplatnění svobody projevu, kterou stěžovatel zvolil, neútočila urážlivým anebo znevažujícím způsobem na osoby, které mají

pokračování

na problematiku interrupcí jiný názor než stěžovatel, ani nebyla způsobila vzbuzovat u nich vážnou obavu z porušení jejich práv. Skutečnost, že byla do určité míry provokativní, není dostatečným důvodem na její omezení.“ Z uvedených citací je zřejmé, že přistoupit k omezení základního práva spočívajícího ve svobodě shromáždit se za účelem projevení vlastního názoru a mít tak vliv na otázky, které ovlivňují život společnosti, lze až v nejkrajnějším případě a pokud jsou pro to dány závažné důvody.

Shromažďovací právo tedy není právem absolutním. Jisté zásahy do něj jsou přípustné, jestliže splňují podmínky stanovené ve druhých odstavcích výše citovaných článků. Pozornost poutající forma shromáždění však sama o sobě nemůže být důvodem k rozpuštění či zákazu shromáždění. Právo svobodně se vyjadřovat se totiž nevztahuje pouze na ty informace a myšlenky, které jsou příznivě přijímané, nýbrž i na ty, jež jsou považované za zraňující, šokující či znepokojující, neboť takové jsou požadavky pluralismu, bez nichž nemůže žádná demokratická společnost existovat (rozsudek ESLP *Handyside proti Spojenému království*, stížnost č. 5493 /72; rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná na www.echr.coe.int).

Pro rozhodnutí v projednávané věci je pak především podstatné posouzení, zda tímto závažným důvodem pro zákaz shromáždění svolaného stěžovatelem může být jeho negativní vliv na zdraví dětí. V této souvislosti je také třeba poukázat na odlišnost posuzování situace dětí a dospělých, jenž vyplývá zejm. z rozsudku ESLP ve věci *Lautsi proti Itálii* (stížnost č. 30814/06), kde soud uvedl: *„Vzdělávání dětí je obzvláště citlivým odvětvím, protože děti zatím nemají (v závislosti od stupně vyspělosti dítěte) schopnost kritického myšlení, jež by jim umožnilo udržet si odstup od předkládaných sdělení.“* Z rozsudku velkého senátu v téže věci se dále podává: *„Evropská úmluva zakazuje jakýkoliv způsob indoktrinace, agresivní dobývání dětských duší nebo imvaživní konvertování.“*

Ve vztahu k otázce ochrany práv dítěte lze odkázat na čl. 3 Úmluvy o právech dítěte, dle kterého *„[z]ájem dítěte musí být předním hlediskem při jakékoli činnosti týkající se dětí, ať už uskutečňované veřejnými nebo soukromými zařízeními sociální péče, soudy, správními nebo zákonodárními orgány.“* Podle čl. 10 odst. 2 Listiny má každý právo na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a rodinného života, přičemž čl. 2 Dodatkového protokolu 1 k Úmluvě o ochraně základních práv a svobod zakotvuje rovněž právo rodičů, aby jejich děti byly vychovávány podle jejich vlastního náboženského nebo filozofického přesvědčení.

Předtím než kasační soud přistoupí k samotnému právnímu posouzení, považuje za nutné uvést, že i z jeho dosavadní judikatury plynou ve vztahu ke shromážděním stěžovatele tyto právní závěry. 1) ačkoliv jsou „*informační panely*“ drastické, je s ohledem na Listinou a mezinárodními dokumenty zaručenou svobodu projevu a shromažďování jejich použití v zásadě možné; 2) v situaci, kdy jsou tato shromáždění zacílená či ve svém důsledku vedou k zasažení práv dítěte, je na místě takováto shromáždění zakázat.

Oznámené shromáždění mělo do shora vyjmenovaných práv zasáhnout tak, že mělo drastickou formou děti ve věku od 6 do 15 let z blízké základní školy konfrontovat s otázkou umělého přerušování těhotenství, s tím, že informace měly být těmto dětem poskytovány způsobem nepřiměřeným jejich věku a schopnostem.

Stěžovatel tvrdí, že učinil vše proto, aby tyto výjevy nezhlédly malé děti. Uvádí, že v oznámení o shromáždění požádal o informování školských zařízení ve městě o nadcházejícím shromáždění a doporučení zakázat prohlídku panelů osobám mladším 15 let. Ve všech směrech kolem shromáždění plánoval umístit varovné tabule.

Stěžovatel svolal shromáždění na dny 23. a 26. 5. 2014 (pátek a pondělí), a to od 11 do 17 hodin na náměstí 1. máje. Namítá, že jeho panely měly být umístěny nikoli před základní školou a měly být otočeny opačným směrem. Žalovaný byl dle jeho názoru povinen zajistit místo konání tak, aby osoby mladší 15 let byly upozorněny, že panely pro ně nejsou vhodné. Panely měly být umístěny cca 40 m od základní školy, přičemž celková plocha náměstí čítá přibližně 4 000 m². Navíc se dle stěžovatele jedná o prostor členitý a střed náměstí, do něhož bylo shromáždění ohlášeno, je osázen stromy.

Kasační soud posoudil všechny námitky stěžovatele, musel přitom ovšem konstatovat, že žádná z nich není důvodná. Je potřeba uvést, že stěžovateli byla s ohledem na předcházející řízení, jichž byl účastníkem, nepochybně známa judikatura zdejšího soudu, dle které nelze výše popsané „*panely*“ vystavovat na místech, kde hrozí, že budou předmětem zájmu malých dětí. Navzdory tomu stěžovatel znovu ohlásil konání svého shromáždění před budovou základní školy, a to cca 40 metrů od jejích bran. Stěžovatel se pokouší soudu dokázat, že se jednalo o rozsáhlé náměstí. Na podporu svých tvrzení uvádí, že se jedná o prostranství o rozloze cca 4000 m². Není ovšem třeba žádných komplikovaných výpočtů pro zjištění, že jde o plochu velkou přibližně 60 m x 60 m. Tvrdí-li v této souvislosti stěžovatel, že nehrozí zhlédnutí panelů malými dětmi, je jeho argumentace nedůvěryhodná. Z obsahu správního spisu (zejména videozáznamu ze dne 23. 4. 2014 a grafického zakreslení náměstí) zdejší soud ověřil, že plocha nám. 1. máje není oplocena a neobsahuje osazení stromy, které by mohly bránit výhledu dětí vycházejících ze základní školy (osázená zeleň je svou výškou množstvím a druhem okrasného charakteru a nebrání výhledu přes celé náměstí). Náměstí tedy není situováno či uspořádáno způsobem, který by umožňoval jeho přechod s vyloučením možnosti zhlédnutí předmětných panelů. Uvádí-li v této souvislosti stěžovatel, že hodlal umístit na dané náměstí výstražné cedule a otočit panely směrem od školy, pak si při počtu stěžovatelem užívaných panelů a jejich velikosti nedokáže zdejší soud představit jejich umístění tak, aby nebyly viditelné při odchodu dětí ze školy. Co se týče umístění varovných tabulí, nelze než souhlasit s krajským soudem, že se rozhodně nejedná o opatření, které by děti mohlo odradit od účasti na shromáždění. Je naopak vysoce pravděpodobné, že tabule pozornost dětí jakožto „*ovoce, které jim je zakazováno*“, přilákají, přičemž nejde o tautologický závěr, jak stěžovatel také vytýká krajskému soudu, ale o tisíciletí ověřenou a obecně známou skutečnost. Dále je k popisu místní situace třeba uvést, že přímo od školy vede náměstím jediný chodník, který ústí přímo na místo, kde se mělo odehrávat předmětné shromáždění, a jenž, jak vyplývá z videozáznamu, bylo volně viditelné přímo ze dveří školy. Není tak zřejmé, na základě čeho stěžovatel usuzuje, že děti budou pohledu na mrtvá těla v nadživotní velikosti ušetřeny. Jak bude uvedeno dále, náměstí je nadto veřejným prostranstvím a přístup do tohoto prostoru mají zásadně dovoleny i osoby mladší 15 let. Stěžovatel (ani žalovaný) jim ve vstupu a účasti na shromáždění proto ani zabránit nemůže.

Namítá-li stěžovatel, že je v situaci, kdy je mu při návrhu jakéhokoliv opatření vyčítáno, že svým shromážděním ve skutečnosti míří na děti, nelze s ním souhlasit. Účelem jeho shromáždění je vyjádření nesouhlasu s umělým přerušováním těhotenství. Vyjadřování tohoto názoru a snaha aktivizovat v tomto směru i další členy společnosti může vést mnoha myslitelnými způsoby. Kasační soud si je vědom toho, že stěžovatelem jinak legitimně zvolená forma svou kontroverzností zajišťuje medializaci a upoutání pozornosti množství lidí. Jak bylo uvedeno výše, vzhledem k postavení shromážděvacího práva v právním řádu České republiky, nelze v tomto ohledu stěžovatele v zásadě nijak limitovat. Přesto si stěžovatel na druhé straně musí být vědom také toho, že jeho práva končí tam, kde začínají práva druhých, přičemž právní úprava poskytuje mechanismy k ochraně té části společnosti, která je obzvláště zranitelná. Údajná bezvýhodná situace stěžovatele je dána místními podmínkami a časem, který si sám stěžovatel zvolil pro uspořádání svého shromáždění, když si pro svoje shromáždění zvolil místo, které se nachází v těsné blízkosti základní školy. To samozřejmě nutně ještě neznamená, že by na daném místě

pokračování

nebylo možno žádné shromáždění svolat, případné shromáždění ovšem musí být vedeno způsobem, jenž nebude ohrožovat, šokovat či jakkoli zraňovat malé děti. Je nezbytné, aby stěžovatel svou „*taktiku*“ pružně přizpůsoboval svému potenciálnímu publiku. Existuje-li možnost, že vystaveným výjevům budou čelit malé děti, je třeba, aby učinil veškerá možná opatření, aby tomu bylo zamezeno. Není-li to možné, musí práva stěžovatele ustoupit, případně se musí shromáždění uskutečnit bez osazení předmětných „*informačních panelů*“.

Zástupce stěžovatele na videozáznamu ze dne 23. 4. 2014 v této souvislosti namítl, že na dotčené základní škole už děti ve věku 12 let absolvují výuku sexuální výchovy. K tomu je ovšem třeba uvést, že stěžovateli nikdo nebrání v tom, aby i mladým lidem sděloval svůj názor na umělé přerušování těhotenství. Důvodem, proč je třeba stěžovateli jeho ohlášené shromáždění v některých případech zakázat, spočívá ve formě, kterou dává obsahu svého sdělení. V této souvislosti nelze opomenout i předchozí jednání stěžovatele, který dne 23. 4. 2014 podle videozáznamu zařazenému ve správním spise neváhal osadit své panely přímo před dveře základní školy, kterou navštěvují děti, kterým je v krajním případě pouze 6 či 7 let. Vystavení těchto dětí pohledu na krví potřísněná těla, hromady mrtvol navršených v nacistických táborech smrti či malé děti zabitě mačetami, je nepochybně silně nevhodné a necitlivé. Je určitě nezbytné, aby v jisté fázi i mladší osoby ve školním věku byly vedeny k zodpovědné úloze rodičovství, tato výchova nicméně musí proběhnout způsobem, který zohlední jejich rozumové či emoční schopnosti. Avšak stejně jako nelze sexuální výchovu u dětí ve věku cca 12 let provádět prostřednictvím videí explicitního obsahu se sexuálním zaměřením, není možné ani problematiku interrupcí vysvětlovat způsobem, kdy je dítě postaveno před obří panely plné krvavých výjevů a hrůzných obrazů mrtvých, kteří se stali obětmi nacismu.

Zbývá dodat, že s právem dětí na poskytnutí předmětných informací vhodným způsobem souvisí i jejich právo na to, aby jim tímto způsobem byly informace poskytnuty zejména jejich rodiči, jejichž povinností i právem je své děti řádně a vhodně vychovávat (srov. zejména § 857 odst. 2 a § 858 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku).

Žalovaný ve vyjádření ke správní žalobě stěžovateli vytkl, že s ohledem na umístění jiných jeho shromáždění, lze dovodit, že předmětem jeho zájmu jsou právě mladiství a shromáždění bylo na uvedené místo svolané zcela vědomě. K tomu zdejší soud nemůže než uvést, že okolnosti uspořádání jiných shromáždění stěžovatele nelze považovat za notorietu, kterou by nebylo třeba dokazovat. V projednávané věci ovšem konkrétní okolnosti případu vskutku nasvědčují tomu, že stěžovatel své shromáždění na děti navštěvující dané školské zařízení skutečně cílil. Svědčí o tom nejen výše popsané předchozí jednání stěžovatele, ale v nyní projednávané věci zejména časové uspořádání shromáždění, kdy si stěžovatel zvolil dny školního vyučování a svoje shromáždění naplánoval zahájit a ukončit v době, kdy je možno objektivně očekávat nejvýraznější pohyb žáků (11 až 17 hodin) – odchod do školní jídelny, ukončení vyučování či navazujících mimoškolních aktivit (družina, kroužky). Tvrzení stěžovatele o učinění všech možných opatření, aby se vyhnul pozornosti malých dětí, tak vyznívá poměrně alibisticky.

Stěžovatel se dále dožaduje, aby žalovaný prostřednictvím městské policie zajistil zákaz vstupu na náměstí osobám mladším 15 let. K tomu je ovšem třeba odkázat na § 34 zákona č. 128/2000, o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, podle kterého „*[v] veřejném prostranství jsou všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejná zeleň, parky a další prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru.*“ Zdejší soud nenalezl žádný zákonný podklad, jenž by dovoloval zákaz účasti na shromáždění či vstup na veřejné prostranství určité skupině osob. Takovým oprávněním nedisponuje městská policie ani stěžovatel. Právo shromažďovací v objektivním významu nepochybně obsahuje i pozitivní závazek státu napomout k uskutečnění svolaného shromáždění (rozsudek ESLP, *Bączkowski*

a další proti Polsku, stížnost č. 1543/06), ale i tento pozitivní závazek má své limity. Je nepochybně pravdou, že je povinností státních složek zajistit bezpečnost shromáždění v případě kolize dvou či vícero nekompatibilních shromáždění. Na straně druhé, jak uvedl krajský soud, tyto povinnosti nesahají do oblasti, kterou si může stěžovatel zajistit sám, tj. organizačního charakteru. Rovněž zde je znovu třeba podotknout, že jakkoliv významné množství „obslužného personálu“ by nemohlo nic změnit na skutečnosti, že náměstí 1. máje je veřejným prostranstvím, na které mají právo vstupovat i osoby mladší 15 let, aniž by jim v tom bylo bráněno.

S ohledem na vše výše uvedené kasační soud neshledal důvod se odchýlit od hodnocení krajského soudu ohledně naplnění důvodů pro zákaz shromáždění dle ust. § 10 odst. 1 písm. b) a c) zákona o právu shromažďovacím. Jeho závěry je však třeba korigovat v tom směru, že samotný výskyt seniorů na náměstí 1. máje není důvodem pro zákaz předmětného shromáždění. V této souvislosti je třeba poukázat na odlišnost posuzování situace dětí a dospělých (zde tedy seniorů), jak bylo rozvedeno již výše. U seniorů lze jistě očekávat schopnost kritického myšlení, které jim umožní udržet si odstup od předkládaných sdělení. Nejvyšší správní soud tím rozhodně neříká, že by osoby vysokého věku nezasluhovaly zvýšenou ochranu, poměruje-li nicméně kategorický zájem na uplatňování práva na shromažďování, nutně dochází k závěru, že v případě seniorů není možnost jejich ohrožení dána s tak vysokou pravděpodobností jako je tomu u osob, které teprve prochází emocionálním a intelektuálním vývojem. V případě dětí ve věku od 6 do 15 let bude zásah do duševního zdraví pravidelným následkem střetu s panely stěžovatele, u seniorů spíše ojedinělým.

Pro úplnost zbývá dodat, že s názorem žalovaného, který namítá, že stěžovatelem ohlášené shromáždění „shromážděním“ ve smyslu zákona o právu shromažďovacím není, se nelze ztotožnit. Podle ust. § 1 odst. 2 zákona o právu shromažďovacím slouží výkon shromažďovacího práva občanům „*ke využívání svobody projevu a dalších ústavních práv a svobod, ke výměně informací a názorů a ke účasti na řešení veřejných a jiných společných záležitostí vyjádřením postojů a stanovisek.*“ V rozsudku ze dne 11. 6. 2013, č. j. 8 As 101/2011 - 186, zdejší soud uvedl: „*[Z]e samotného pojmu shromáždění, resp. právo shromažďovací, vyplývá, že jeho imanentním rysem je setkání více osob. Právě tím, že projevují postoje společně, dávají těmto postojům novou kvalitu prostřednictvím způsobu jejich prezentace. V současné době, kdy technické možnosti dávají neomezenému okruhu osob možnost sdílet společné postoje např. na sociálních sítích, je zřejmé, že shromažďovací právo se dostává do těsného vztahu s realizací svobody projevu a je skutečně jednou z forem jejího vyjádření. Přesto je Nejvyšší správní soud přesvědčen, že ke realizaci shromažďovacího práva je třeba, aby se zainteresované osoby skutečně sešly a spolupůsobily na své okolí. Právě ono spolupůsobení více osob je základním rysem shromáždění, oproti individuálně vyjadřovaným postojům. S tím souvisí požadavek vzájemné interakce shromážděných osob. Aby mohlo jít o vyjádření společných postojů a stanovisek, je třeba, aby všechny zúčastněné osoby svojí fyzickou přítomností na jednom místě dávaly najevo souhlas s vyjadřovanými postoji a pokud by případně vyjadřované postoje přestaly korespondovat s jejich přesvědčením, mohly na toto adekvátně reagovat.*“ Vychází-li zdejší soud z těchto premis, konstatuje, že shromáždění stěžovatele shromážděním ve smyslu zákona o právu shromažďovacím bylo. Nelze jen slepě akcentovat obsah „*informačních panelů*“ a tvrdit, že se jedná toliko o jejich „*výstavu*“. Panely sloužily jako nástroj k vyvolání diskuze, která se týkala aktuálně platného právního rámce a upoutání pozornosti většinové společnosti. Jejich skutečným účelem tak nebylo „*pobavit*“ oko diváka, nýbrž poukázat na, podle stěžovatele, závadný stav českého právního řádu. Argumentaci žalovaného je proto třeba v tomto směru odmítnout.

Nelze si taktéž nepovšimnout, že žalovaný ve správním rozhodnutí při své snaze zabránit uskutečnění shromáždění stěžovatele odůvodnil svůj zákaz téměř všemi důvody předpokládanými zákonem o právu shromažďovacím. Zde lze dát krajskému soudu za pravdu, že důvod podle § 10 odst. 1 písm. a) a § 10 odst. 2 písm. a) zákona nebyl naplněn. Stěžovateli nebylo možno vyčítat, že brojí proti činnosti, která je legální. Je ostatně podstatou shromažďovacího práva

pokračování

upozorňovat na závadný stav, který je formálně v souladu s právním řádem. Stejně tak bylo nevhodné přirovnávat stěžovatele k sektářským či náboženským fanatikům.

VI. Závěr a náklady řízení

Ze shora uvedených důvodů dospěl zdejší soud k závěru, že kasační stížnost stěžovatele není důvodná, a proto ji zamítl.

Nejvyšší správní soud ve věci rozhodl dle ust. § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle ust. § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Účastník, který měl ve věci plný úspěch, má právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel úspěch neměl a žalovanému žádné náklady s tímto řízením nad rámec běžné činnosti nevznikly, takže mu Nejvyšší správní soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 7. listopadu 2014

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu